

British Embassy
Pristina

 KOSOVA
DEMOCRATIC
INSTITUTE

OPŠTINSKI TRANSPAROMETAR ZA 2019

MART 2020, PRIŠTINA

OPŠTINSKI TRANSPAROMETAR ZA 2019

MART 2020, PRIŠTINA

SADRŽAJ

LISTA SKRAĆENICA	6
UVOD	7
METODOLOGIJA	8
SPISAK POKAZATELJA:.....	8
MERENJE I ISTRAŽIVAČKE METODE	15
GLAVNI NALAZI	18
Transparentnost u radu i odlukama skupštine opštine	18
Učešće građana na javnim sastancima i budžetskim raspravama	21
Nadzor direkcija od strane skupština opština	26
Konsolidacija seoskih veća / mesnih zajednica	26
Transparentnost i odgovornost opštinskih direkcija	28
Uredba o seksualnom uznemiravanju	29
Adekvatno imenovanje javnih dokumenata na internet stranicama opština	29
Upotreba službenih jezika.....	29
PREPORUKE	32

AUTORSKO PRAVO © 2020. KOSOVSKI DEMOKRATSKI INSTITUT (KDI)

Kosovski demokratski institut zadržava sva prava i nijedan deo ove publikacije ne sme se umnožavati ili prenositi u bilo kom obliku, materijalnom ili elektronskom, uključujući fotokopiranje ili bilo koji drugi sistem čuvanja i preuzimanja materijala, bez pismenog odobrenja izdavača. Ova publikacija se može umnožavati ili prenositi samo ako se koristi u nekomercijalne svrhe. Kad god i ko god da koristi različite citate ili materijale iz ove publikacije, dužan je da naznači izvor iz koga su citati ili upotrebljeni materijali uzeti.

Za sve pohvale, primedbe, kritike ili sugestije, molimo vas da nas kontaktirate shodno podacima u nastavku:

Layout and design: **envinion**

AUTOR: KDI, NVO AKTIV

Adresa: Ul. „Bajram Kelmendi“, br. 45.
10000, Priština, Kosovo.

Tel: +383 (0) 38 248 038

E-mejl: info@kdi-kosova.org

Internet www.kdi-kosova.org
stranica:

„Povećanje odgovornosti lokalnih institucija“ realizuje se finansijskom podrškom Ministarstva spoljnih poslova Ujedinjenog Kraljevstva putem Britanske ambasade u Prištini”

Kosovski demokratski institut KDI / NVO AKTIV isključivo su odgovorni za sadržaj ove publikacije a ista nužno ne odražava stavove Ministarstva spoljnih poslova Ujedinjenog Kraljevstva

METODOLOGIJA

Ovo istraživanje je realizovano u svim opštinama Republike Kosovo, njih 38. Učinak opštinskih institucija ocenjen je na osnovu 47 pokazatelja, osmišljenih prema ranijim modeli-

ma Transparometra,² zasnovanih na metodologiji Transparency International-a i dugogodišnjem iskustvu KDI-a.

SPISAK POKAZATELJA:

- 1 Da li je objavljen poziv za sednicu skupštine opštine zajedno sa dnevnim redom 7 dana pre njenog održavanja?
- 2 Da li je pozivu priložen propratni materijal za sednicu skupštine opštine?
- 3 Da li su građani obavešteni o sednicama skupštine opštine na frekventnijim mestima, medijima kao i društvenim mrežama?
- 4 Da li je poziv za sednicu Odbora za politiku i finansije zajedno sa dnevnim redom objavljen 7 dana pre njenog održavanja?
- 5 Da li je skupština opštine održala svih 10 redovnih sednica, kao što je predviđeno zakonom?
- 6 Da li su sastanci stalnih odbora otvoreni za javnost?
- 7 Da li su podaci objavljeni na veb stranici opštine (ime i prezime, datum rođenja, e-mail, telefon, adresa stanovanja, politički subjekat) za sve opštinske odbornike?
- 8 Da li na veb stranici postoji kratak istorijat sa glavnim podacima opštine?
- 9 Da li je skupština opštine objavila plan rada?
- 10 Da li skupština opštine ima akcioni plan za transparentnost i da li je javan?
- 11 Da li su objavljeni linkovi video zapisa sa sednica skupštine nakon njihovog održavanja?
- 12 Da li javnost ima pristup nacrtima uredbi skupštine opštine?
- 13 Da li su uredbe koje je usvojila skupština opštine javne?
- 14 Da li su objavljeni zapisnici sa sednica skupštine opštine i rezultati glasanja o tačkama dnevnog reda?
- 15 Da li javnost ima pristup odlukama skupštine opštine?
- 16 Da li su sednice skupštine opštine otvorene za javnost?
- 17 Da li se sednice skupštine opštine prenose direktno, ukoliko da, na kakvoj platformi?
- 18 Da li je skupština opštine pozvala predsednika na izveštavanje u skupštini i odborima?
- 19 Da li je skupština opštine pozvala na izveštavanje direktore/ke u skupštini i odborima?

²TransparometriKomunal 2018, KDI <http://kdi-kosova.org/publikimet/transparometri-komunal-2018-2/>

OPŠTINSKI TRANSPAROMETAR ZA 2019

- 20 Da li je skupština opštine održala diskusije u okviru zakonskih rokova o tromesečnim troškovima?
- 21 Da li su svi dokumenti javni i pristupačni na svim službenim jezicima?
- 22 Da li je skupština opštine održala javne rasprave o Srednjoročnom budžetskom okviru (SBO)?
- 23 Da li je skupština opštine održala javne rasprave o budžetu za 2020. godinu tokom septembra 2019. godine?
- 24 Da li je izvršena konsolidacija lokalnih zajednica i da li postoje javne informacije o njima?
- 25 Da li su objavljeni biografski i kontakt detalji predsednika/ce na službenoj stranici?
- 26 Da li su objavljeni biografski i kontakt detalji direktora/ki opštinskih direkcija na službenoj stranici?
- 27 Da li postoje informacije o pitanjima koja se odnose na integraciju u EU i uticaju koji imaju na opštinsku upravu?
- 28 Da li su konkursi za zapošljavanje i kriterijumi objavljeni?
- 29 Da li opština ima koordinatora/ku odgovornog/nu za pristup službenim dokumentima?
- 30 Da li opština ima prateći mehanizam za registrovanje zahteva građana i njihovog statusa?
- 31 Da li opština pruža neometan pristup službenim dokumentima?
- 32 Da li je godišnji plan rada predsednika/ce opštine javan?
- 33 Da li je veb stranica opštine dostupna na svim službenim jezicima?
- 34 Da li su sve odluke predsednika/ce opštine dostupne javnosti?
- 35 Da li je objavljen dug opštine?
- 36 Da li je lista imovine koja je data pod zakup od strane opštine javna?
- 37 Da li postoje podaci o sopstvenim prihodima opštine?
- 38 Da li su dostupni statistički podaci u formatu Open Data (upotrebljive i obradive verzije)?
- 39 Da li opština redovno koristi društvene mreže da komunicira i plasira informacije?
- 40 Da li su objavljeni kontakti službenika/ce za informisanje?
- 41 Da li opština ima na svom raspolaganju direktnu besplatnu liniju za građane?
- 42 Da li opština raspolaže detaljnom listom o uslugama koje institucije pružaju građanima?
- 43 Da li opština raspolaže pratećim materijalima za građane o javnim i budžetskim raspravama?
- 44 Da li je opština organizovala javne sastanke, kao što je predviđeno zakonom?
- 45 Da li opština objavljuje svoje aktivnosti na svojoj internet stranici?
- 46 Da li su opštinske direkcije organizovale rasprave o budžetu za 2020, a u skladu sa zakonskim rokovima?
- 47 Da li opština raspolaže/objavljuje zapisnike sa budžetskih rasprava?
- 48 Da li je budžet opštine za 2020. godinu objavljen na internet stranici opštine?

Pokazatelj	Dragaš	Vučitrn	Đakovica	Uroševac	Gračanica	Rahoveci	Mitrovica	Priština	Zubin Potok	Štrpce	Suva Reka	Zvečan	Leposavić	Severna Mitrovica	Gnjilane	Kamenica	Glogovac	Istok	Obilić	Lipljan	Štimlje	Podujevo	Novo Brdo	Ranilug	Parteš	Klokot	Vitina	Kosovo Polje	Srbica	Mališevo	Prizren	Mamuša	Klina	Peć	Dečani	Junik	Kačanik	Elez Han		
	Ukupno bodovi →	68	78	78	74	69	85	83	83	46	53	78	55	56	39	76	72	80	66	66	77	73	67	58	52	52	56	80	45	66	80	77	53	72	78	50	44	75	69	
Ukupno	Total % →	70.83	81.25	81.25	77.08	71.88	88.54	86.46	86.46	47.92	55.21	81.25	57.29	58.33	40.63	79.17	75.00	83.33	68.75	68.75	80.21	76.04	69.79	60.42	54.17	54.17	58.33	83.33	46.88	68.75	83.33	80.21	55.21	75.00	81.25	52.08	45.83	78.13	71.88	
1. Da li je objavljen poziv za sednicu skupštine opštine zajedno sa dnevnim redom 7 dana pre održavanja?	2	2	1	2	2	2	2	2	0	2	2	1	1	1	2	0	2	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2	2	2	1	2	1	2	2	2	
2. Da li je pozivu priložen propratni materijal za sednicu Skupštine Opštine	0	1	0	0	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
3. Da li su građani obavješteni o sednicama Skupštine Opštine u predviđenim lokacijama: javni oglasi na frekventnijim mestima, vizualnim i elektronskim medijima kao i društvenim mrežama	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	2	2	2	2	1	2	1	1	2	2	2	0	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2	2	2	
4. Da li je poziv za sednicu Odbora za politiku i finansije zajedno sa dnevnim redom objavljen 7 dana pre održavanja?	2	2	2	2	2	2	2	2	0	0	2	1	0	0	2	0	2	1	2	2	1	2	2	2	2	2	2	2	0	0	2	2	2	2	1	1	0	2	2	
5. Da li su održane sve redovne sednice predviđene zakonom (10 njih)?	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
6. Da li su sastanci stalnih odbora otvoreni za javnost?	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
7. Da li su podaci objavljeni u veb stranici opštine (Ime i prezime, datum rođenja, e-mail, telefon, adresa stanovanja, politički subjekat) za sve opštinske odbornike?	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	2	1	1	2	2	2	1	0	0	0	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
8. Da li postoji kratak istorijat sa glavnim podacima koji na veb stranici služi kao upoznavanje sa Opštinom?	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	0	0	2	2	0	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
9. Da li je Skupština Opštine objavila Plan rada?	1	2	2	0	2	2	2	2	0	2	2	0	0	0	2	2	2	2	2	2	2	2	0	0	2	2	2	2	0	2	2	2	1	0	2	2	2	2		
10. Da li SO ima akcioni plan za Transparentnost 2019 i da li je javan?	2	2	0	2	2	2	2	1	0	2	2	0	0	0	2	0	2	2	2	2	2	2	0	1	1	2	0	0	2	2	2	2	2	2	2	0	2	2		
11. Da li su objavljeni linkovi snimaka sa sednica skupštine nakon njihovog održavanja?	2	2	2	2	0	2	2	2	0	0	1	0	1	0	2	2	1	0	0	2	1	0	0	0	0	0	1	2	0	2	2	0	0	2	0	0	1	0		
12. Da li je Skupština Opštine objavila pristup nacrtima Uredbi?	0	2	2	2	2	2	1	2	1	0	2	1	1	1	0	1	2	2	2	2	2	2	0	0	1	0	0	2	0	0	2	2	2	2	0	0	2	0		
13. Da li su uredbe koje su usvojene od strane SO javne?	2	1	2	2	2	2	2	2	1	2	2	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	0	0	2	2	2	2	2	0	1	2	2	
14. Da li su objavljeni zapisnici sa sednica Skupštine Opštine i rezultati glasanja tačka dnevnog reda?	2	2	2	2	2	2	2	2	0	2	2	0	0	0	1	2	2	1	1	1	2	2	2	0	2	2	2	2	1	2	2	2	2	2	2	0	2	2		
15. Da li javnost ima pristup odlukama SO?	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2	2	1	1	1	2	2	2	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2	2	2	2	2	2	0	2	2	2	
16. Da li su sednice Skupštine Opštine otvorene za javnost?	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
17. Da li se sednice Skupštine prenose direktno, ukoliko da, u kakvoj platformi?	2	2	2	1	0	2	2	2	0	0	2	0	0	0	2	2	2	0	0	2	1	1	0	0	0	0	0	1	0	2	2	2	0	1	2	0	0	2	0	
18. Da li je SO pozvala Predsednika na izveštavanje u Skupštini i Odborima (osim izveštaj o radu 2 puta godišnje)?	1	1	1	1	1	1	1	1	2	0	2	0	0	0	1	2	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	
19. Da li je SO pozvala na izveštavanje direktore/ke u Skupštini i Odborima?	1	1	1	1	2	2	2	1	2	0	2	0	2	0	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	0	2	1	1	1	1	1	1	
20. Da li je SO održala diskusije u okviru zakonskih rokova o tromesečnim troškovima u Skupštini?	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2	2	1	2	2	2	2	2	2	2	
21. Da li su svi dokumenti javni na svim službenim jezicima?	1	1	1	1	2	1	1	2	1	2	1	1	1	1	2	1	1	0	1	1	1	1	2	2	0	2	2	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	0	0	
22. Da li je SO održala javne rasprave o SOR-u tokom 2019. godine	0	2	0	0	0	2	0	0	2	0	2	1	2	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2	2	2	2	2	0	0	2	2	0	0	2	2	0	0	0	0
23. Da li je SO održala javne rasprave o budžetu 2020. godine tokom septembra 2019. godine	2	0	2	0	2	0	0	2	2	0	2	2	2	2	0	0	0	2	0	2	1	0	2	2	2	2	2	2	0	0	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0
24. Da li je izvršena konsolidacija lokalnih zajednica i da li postoje javne informacije o njima?	0	1	2	2	2	2	2	0	0	2	2	0	0	0	2	0	2	0	0	1	0	0	0	0	1	2	2	0	0	2	2	0	0	2	0	0	2	0	2	2
25. Da li su objavljeni biografski detalji Predsednika/ce (e-mail, kontakt broj, biografija itd)	2	2	2	2	2	2	2	2	0	2	2	2	2	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	0	0	0	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
26. Da li su objavljeni biografski detalji direktora/ki (e-mail, kontakt broj, biografija itd)	2	2	2	2	2	2	2	2	0	1	2	2	2	0	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	0	1	0	2	2	2	2	2	2	2	1	2	2	2	2	2
27. Da li postoje informacije o pitanjima koja se odnose na integracije u EU i o procesima uticaja u opštinu?	1	0	2	1	0	2	2	1	1	0	1	1	1	0	2	2	2	2	2	1	1	1	0	0	0	0	0	2	0	1	2	1	0	1	1	0	1	0	2	
28. Da li su konkursi za zapošljavanje i kriterijumi objavljeni za građane?	2	2	2	2	2	2	2	2	0	2	2	2	2	0	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	0	2	2	
29. Da li postoji koordinator/ka za pristup SD-ima kao i da li je izveštaj sa brojevima zahteva i njihovog tretiranja javan?	0	1	2	2	1	2	2	2	1	1	1	0	0	0	2	2	2	2	1	2	2	2	2	1	1	1	2	1	2	2	2	0	2	2	2	2	1	2	2	
30. Da li postoji prateći mehanizam za registrovanje zahteva građana i statuta njihovih zahteva (da li je javan)?	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
31. Kako stoji nivo odgovora za pristup SD-ima?	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2	2	2	0	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	0	0	2	2	2	2	2	2	2	0	1	2	2	2	
32. Da li je Plan rada Predsednika/ce za 2019. godinu javan?	1	2	1	2	0	2	2	0	0	0	2	0	0	0	2	0	2	0	2	2	2	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	0	2	0	2	0	0	2	2	
33. Da li je veb stranica dostupna na svim službenim jezicima Opštine?	1	1	1	1	2	1	1	1	0	2	1	0	0	0	1	2	1	1	0	1	1	1	2	2	1	2	2	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	0	0	
34. Da li su odluke Predsednika/ce Opštine javne i dostupne javnosti?	2	1	2	2	2	2	2	2	0	0	2	0	1	0	0	2	2	1	1	2	2	2	2	0	0	0	2	2	1	2	2	2	2	2	1	2	2	2	2	
35. Da li je objavljen javni dug opštine?	2	1	2	2	0	2	2	2	2	0	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	0	1	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1	0	1	2	2		
36. Da li je lista imovine koja je data pod zakup od strane Opštine javna?	0	2	0	2	0	2	2	2	0	0	0	0	0	0	2	2	2	2	2	2	2	2	0	0	0	0	0	0	2	2	0	0	1	2	0	2	2	2	2	
37. Da li postoje podaci o sopstvenim prihodima Opštine?	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	0	2	2	2	2	0	2	2	2	2	
38. Da li je otvoren skup statističkih podataka Open Data?	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
39. Da li opština redovno koristi društvene mreže?	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
40. Da li su objavljeni kontakti službenika/ce za informisanje?	0	2	2	2	2	2	1	2	0	2	2	0	0	0	2	2	2	2	1	2	2	2	2	2	0	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	0	2	2	
41. Da li postoji direktna besplatna linija za građane?	0	2	2	0	0	2	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
42. Da li postoji detaljna lista o uslugama koje pružaju institucije za javnost?	2	2	2	0	2	2	2	2	0	0	2	2	2																											

U POGLEDU SVAKOG POKAZATELJA

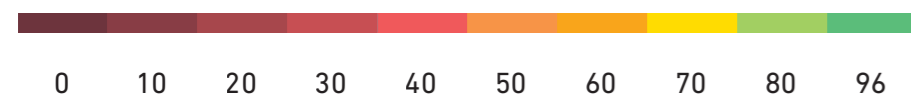
Opštine su bodovane sa **0 do 2 boda**, zavisno od nivoa informacija koje su pružile ili učinile dostupnim. Opštine koje nisu pružile nikakve informacije o jednom, datom pokazatelju ocenjene su sa **0 bodova**. Kada su informacije bile delimične, opštine su bodovane sa **1 bodom**, dok u slučajevima kada su informacije bile potpune, opštine su bodovane sa **2 boda**.

Maksimalni rezultat za svaku opštinu u svim pokazateljima iznosi

→ **96 BODA**

Minimalni rezultat za svaku opštinu u svim pokazateljima iznosi

→ **0 BODA**

Pravni okvir konsultovan prilikom određivanja pokazatelja čini

- Zakon br. 03/L-040 o lokalnoj samoupravi
- Zakon br. 03. L-048 o upravljanju javnim finansijama i odgovornostima
- Zakon br. 06/L-081 o pristupu javnim dokumentima
- Zakon br. 02/L-37 o upotrebi jezika.
- Administrativno uputstvo (MALU) BR. 04/2018 o transparentnosti u opštinama
- Administrativno uputstvo MJU br. 01/2015 o internet stranicama javnih institucija
- Odluka Vlade 07/87 o usvajanju Povelje o otvaranju podataka
- Uredba (VRK) br. 04/2015 o Kodeksu ponašanja u državnoj službi Republike Kosovo

MERENJE I ISTRAŽIVAČKE METODE

Kosovski demokratski institut (KDI) je realizovao istraživanje u 34 kosovske opštine,³ dok je NVO AKTIV sproveo istraživanje u 4 opštine: Severna Mitrovica, Zvečan, Leposavić i Zubin Potok.

Istraživanje u 34 opštine u kojima je KDI vršio merenja sprovedeno je u periodu novembar-decembar 2019, dok je istraživanje u 4 opštine sa srpskom većinom sprovedeno u periodu novembar-decembar 2019. i januar 2020.

22. novembra, KDI i NVO AKTIV poslali su informativna pisma svim opštinama elektronskom poštom, obavestivši ih o metodologiji Transparometra, uključujući pokazatelje i bodove.

Procena ispunjenosti pokazatelja za 34 opštine u kojima je KDI sproveo anketu zasnovana je na podacima iz sledećih izvora:

- Internet stranice opština kojima upravlja Ministarstvo javne uprave
- Odgovori lokalnih vlasti na zahteve načinjene na osnovu zakona o pristupu javnim dokumentima i informacijama;
- Razgovori sa organima lokalne samouprave i iz
- Praćenja rada opštinskih vlasti

Dok se zbog političkog konteksta koji je uglavnom uticao na četiri opštine sa srpskom većinom na severu Kosova, procena pokazatelja koju je sproveo NVO AKTIV za ove opštine zasniva na sledećim izvorima:

³ Dana 11. decembra 2019. godine, Opština Dečani je putem e-mejla obavestila KDI da odbija da odgovori na zahteve koje je KDI podneo ovoj opštini za pristup službenim dokumentima. Ova opština je takođe odbila zahtev KDI za razgovor. Stoga se procena ispunjenosti pokazatelja za ovu opštinu zasniva isključivo na podacima dostupnim na internet stranici opštine.

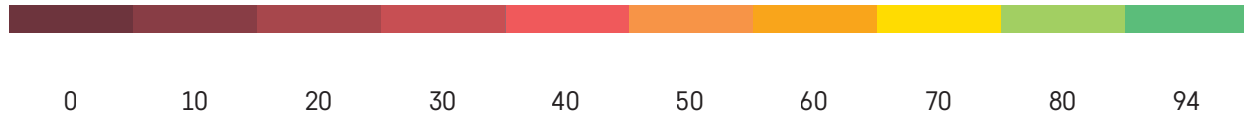

Tabela br. 1

OPŠTINA	BODOVA	PROCENAT
Orahovac	85	88.54
Južna Mitrovica	83	86.46
Priština	83	86.46
Glogovac	80	83.33
Mališevo	80	83.33
Vitina	80	83.33
Đakovica	78	81.25
Peć	78	81.25
Suva Reka	78	81.25
Vučitrn	78	81.25
Lipljan	77	80.21
Prizren	77	80.21
Gnjilane	76	79.17
Kačanik	75	78.13
Uroševac	74	77.08
Štimlje	73	76.04
Kamenica	72	75.00

Klina	72	75.00
Gračanica	69	71.88
Elez Han	69	71.88
Dragaš	68	70.83
Podujevo	67	69.79
Istok	66	68.75
Srbica	66	68.75
Obilić	66	68.75
Novo Brdo	58	60.42
Klokot	56	58.33
Leposavić	56	58.33
Zvečan	55	57.29
Mamuša	53	55.21
Štrpce	53	55.21
Parteš	52	54.17
Ranilug	52	54.17
Dečani	50	52.08
Zubin Potok	46	47.92
Kosovo Polje	45	46.88
Junik	44	45.83
Severna Mitrovica	39	40.63

Obilić	Da	Ne	Delimično	Ne
Lipljan	Da	Ne	Delimično	Da
Štimlje	Da	Ne	DA	Delimično
Podujevo	Da	Ne	DA	Delimično
Novo Brdo	Da	Da	DA	Ne
Ranilug	Da	Ne	Ne	Ne
Parteš	Da	Da	DA	Ne
Klokot	Da	Ne	Da	Ne
Vitina	Da	Da	DA	Delimično
Kosovo Polje	Da	Ne	Da	Ne
Srbica	Delimično	Ne	Delimično	Da
Mališevo	Da	Ne	DA	Da
Prizren	Da	Ne	DA	DA
Mamuša	Da	Ne	DA	Ne
Klina	Da	Ne	DA	Delimično
Peć	Delimično	Ne	DA	Da
Dečani	Da	Ne	DA	Ne
Junik	Delimično	Ne	Ne	Ne
Kačanik	Da	Ne	DA	DA
Elez Han	Da	Ne	DA	Ne

Generalno, veb stranice skupština opština su dostupne javnosti. U deset opština, nije omogućen pristup planu rada skupština opština, kao što je slučaj sa opštinama Uroševac, Zubin Potok, Leposavić, Severna Mitrovica, Ranilug, Kosovo Polje, Mamuša, Junik i Novo Brdo. Takođe u deset opština skupštine opština nemaju plan transparentnosti i on nije objavljen (opštine Đakovica, Zubin Potok, Severna Mitrovica, Kamenica, Novo Brdo, Vitina, Kosovo Polje i Junik).

Većina internet stranica opština sadrži kontakte opštinskih odbornika, samo na internet stranicama 7 opština nisu objavljeni podaci o odbornicima.

Skoro sve opštine praktikuju uživo prenošenje sednica skupštine opštine putem različitih medija, kao što su YouTube, MALU prenosi, društvene mreže (Facebook), lokalne televizije.

Međutim, u 17 opština, skupštine opštine, kao što su opštine Gračanica, Zubin Potok, Štrpce, Zvečan, Severna Mitrovica, Istok, Obilić, Podujevo, Novo Brdo, Ranilug, Parteš, Kosovo Polje, Mamuša, Klina, Dečani, Junik, Elez Han nisu objavile video linkove sa sednica skupština opštine nakon njihovog održavanja. Sa druge strane, 6 opština nije objavilo zapisnik sa sednica skupštine opštine i rezultate glasanja o tačkama dnevnog reda.

Učešće građana na javnim sastancima i budžetskim raspravama

Merenje obuhvata pitanja vezana za podizanje i učešće građana na javnim sastancima i raspravama o budžetu, predviđene važećim zakonodavstvom i odobrenim opštinskim statutima. Upotrebljeni pokazatelji uključuju broj javnih sastanaka, broj budžetskih rasprava koje organizuju opštinske direkcije i skupština opština, prpratni materijal, odobreni zapisnici, itd. Provera podataka izvršena je zahtevom za pristup javnim dokumentima koji su upućeni

ni opštinama, razgovorima realizovanim sa opštinskim zvaničnicima, kao i analiziranjem sadržaja vesti, zapisnika na opštinskim internet stranicama.

U 21 od 38 opština gde je izvršeno merenje, skupštine opština održale su javne sastanke o SBO-u (vidi tabelu broj 3). Dok je 18 od 38 skupština opština odobrilo godišnje budžete za 2020. godinu bez održavanja javne rasprave u septembru, kao što je predviđeno Zakonom o lokalnoj samoupravi.

Opštine Mališevo i Suva Reka pokazale su pozitivan trend u vezi sa održavanjem budžetskih rasprava. Skupština opštine Mališevo organizovala je preko 30 budžetskih sastanaka, dok je Opština Suva Reka organizovala preko 40 budžetskih sastanaka sa građanima.

|||||

Tabela broj 4 (Organizovanje budžetskih rasprava)⁴

	 DIREKCIJA	 SKUPŠTINA OPŠTINE
Priština	5	1(shtator)
Južna Mitrovica	7	0
Vučitrn	3	14
Obilić	8	0
Srbica	11	0
Kosovo Polje	3	0
Lipljan	8	1 (septembra)
Štimlje	8	0
Podujevo	3	0
Istok	1	1 (septembra)
Peć	14 (direkcije zajedno sa SO)	
Klina	4	1
Glogovac	6	0
Đakovica	12 (direkcije zajedno sa SO)	
Dečani	4 (direkcije zajedno sa SO)	
Junik	2	0
Vitina	17	0

⁴ Izvor podataka zasnovan je na odgovorima opštinskih službenika na pitanja upućenih kancelarijama za informisanje u 38 kosovskih opština.

|||||

|||||

Kamenica	21	0
Elez Han	6	0
Mamuša	0	0
Prizren	5	0
Mališevo	12	35
Dragaš	7	0
Suva Reka	40	2
Orahovac	38	10
Uroševac	12	0
Gnjilane	7 (direkcije zajedno sa SO)	
Kačanik	3 (zajedno sa SO)	
Gračanica	16 (zajedno sa SO)	
Štrpce	5 (zajedno sa SO)	1 (septembra)
Klokot	1	3
Ranilug	0	9
Novo Brdo	4	1
Parteš	0	3
Leposavić	4	2
Severna Mitrovica	3	3
Zvečan	3	1
Zubin Potok	4	2

|||||

Nadzor direkcija od strane skupština opština

Funkcija nadzora većine od 38 skupština opština nad opštinskim direkcijama tokom 2019. godine u velikoj meri je svedena na zakonske odredbe⁵ kojima se predsednik opštine obavezuje da tokom šestomesečnog perioda podnese izveštaj skupštini o sprovođenju investicionih planova i ekonomskoj i finansijskoj situaciji opštine. Izuzeci su skupštine opština Suva Reka, Zubin Potok, Kamenica i Mališevo, koje su pozvale predsednika opštine da podnese dodatne izveštaje, mimo onih predviđenih zakonom.⁶

Dok su, kao dobra praksa, skupštine opština Gračanica, Orahovac, Južna Mitrovica, Zubin Potok, Suva Reka, Gnjilane, Vitina, Mališevo i Klina takođe pozvale na izveštaj i direktore opštinskih direkcija.

Konsolidacija seoskih veća / mesnih zajednica

Prema Zakonu o lokalnoj samoupravi, svaka opština može sklopiti sporazume sa selima, naseljima i gradskim naseljima na svojoj teritoriji kako bi osigurala ispunjavanje svih potreba svih građana opštine, sve dok je vid njihove saradnje predviđen opštinskim statutom i poslovnikom.

Istraživanje pokazuje da 19 kosovskih opština još uvek nisu konsolidovale svoja seoska veća (vidi tabelu broj 5). Dok je dodatnih 17 opština konsolidovalo ove strukture i njihova internet stranica sadrži informacije o njima. Opštine Lipljan i Ranilug nalaze se u procesu konsolidacije.

⁵Zakon BR. 03/L-040 o lokalnoj samoupravi, član 58

⁶Član. 39.2 Zakona o lokalnoj samoupravi glasi da odbornik skupštine opštine ima pravo da od predsednika ili zamenika predsedavajućeg odbora zahteva informacije o opštinskim pitanjima. Zahtev se razmatra u skladu sa postupcima koji su utvrđeni statutom i poslovnikom.

Tabela broj 5.

KONSOLIDOVANE I ZA KOJE POSTOJE INFORMACIJE	NISU KONSOLIDOVANE	U TOKU
Đakovica	Dragaš	Lipljan
Uroševac	Vučitrn	Ranilug
Gračanica	Priština	
Orahovac	Zubin Potok	
Južna Mitrovica	Štrpce	
Suva Reka	Leposavić	
Zvečan	Severna Mitrovica	
Gnjilane	Kamenica	
Glogovac	Istok	
Parteš	Obilić	
Klokot	Štimlje	
Vitina	Podujevo	
Mališevo	Novo Brdo	
Prizren	Kosovo Polje	
Peć	Srbica	
Kačanik	Mamuša	
Elez Han	Klina	
	Dečani	
	Junik	

Transparentnost i odgovornost opštinskih direkcija

Svećina opština uspjela je da uspostavi mehanizme koji olakšavaju komunikaciju između građana i opštinskih službenika, ali i olakšavaju pristup službenim dokumentima. Pružanje besplatnih telefonskih linija, digitalizacija službenih dokumenata (Open Data) i stvaranje instrumenata (baza podataka) za registrovanje i praćenje statusa zahteva građana imalo je pozitivnog uticaja na poboljšanje transparentnosti i odgovornosti prema javnosti.

Besplatne telefonske linije kojima se građani informišu ili podnose zahteve za svoje zabrinutosti, koriste se u 9 opština: Priština, Vučitrn, Đakovica, Orahovac, Južna Mitrovica, Zubin Potok, Kamenica, Obilić, Prizren i Peć.

Pružanje propratnog mehanizma za zavođenje zahteva građana i njihovog statusa smatra se važnom politikom da se odgovori na zahteve građana, ali i za povećanje nivoa odgovornosti. Ovim mehanizmom, građani su u prilici da prate status svojih zahteva i da se shodno tome informišu o tome u kojoj fazi razmatranja se nalaze nalaze zahtevi i žalbe koji su rešeni. Podaci iz Transparometra potvrđuju da samo četiri od 38 opština na Kosovu primenjuje ovaj sistem i to Opština Priština, Leposavić, Zubin Potok i Severna Mitrovica. Sa druge strane, opština Kamenica je u procesu izgradnje sličnog mehanizma.

Korišćenje društvenih mreža - lak pristup internetu i široka upotreba društvenih mreža od strane građana naveli su mnoge opštine da koriste ove medije za širenje informacija o opštinskim aktivnostima i za komunikaciju sa javnošću. Sve opštine imaju Facebook stranice i značajan broj pratilaca, koji mogu redovno informisani o radu opštine.

Službenici za informisanje – Kontakti službenika za informisanje objavljeni su u 32 opštine, četiri severne opštine nemaju objavljene podatke o službenicima za informisanje. Sa druge strane, opštine Dragaš, Junik nemaju nijednog službenika za informisanje.

KDI je tokom razgovora sa službenicima za informisanje zaključio da je odgovor na zahtev za pristup javnim dokumentima dat u roku predviđenim zakonom. Sa druge strane, da bi se izbegao veliki broj zahteva građana za pristup javnim dokumentima ili informacijama, javni podaci treba da se digitalizuju, kao što je primer opštine Priština. Digitalizacija podataka i informacija za javnost, koja omogućava lakše i brže postupanje sa zahtevima građana, u potpunosti se sprovodi samo u opštini Priština, dok je opština Kamenica u procesu digitalizacije javnih informacija.

Odluke predsednika opštine nisu pristupačne u svim opštinama. Opštine Gračanica, Štrpce, Štimlje, Novo Brdo, Ranilug, Klina, Dečani, Parteš i Klokot nemaju pristup odlukama predsednika opštine za javnost. Sa druge strane, opština Gračanica, Štrpce, Zubin Potok, Zvečan, Leposavić, Severna Mitrovica, Kamenica, Istok, Podujevo, Novo Brdo, Ranilug, Parteš, Klokot, Kosovo Polje, Mališevo, Mamuša, Dečani i Junik nisu objavili plan rada predsednika opštine za 2019. godinu.

Samo opštine Klina i Dečani nisu objavile opštinski dug. Dok 20 opština nije objavilo spisak opštinske imovine koja je zakupljena ili u upotrebi (vidi tabelu).

Većina opština je objavila konkurse i kriterijume za slobodna radna mesta, dok samo četiri (4) opštine kao što su: Opština Parteš, Zubin Potok, Junik i Severna Mitrovica nisu objavile ove podatke.

Uredba o seksualnom uznemiravanju

Nijedna od 38 kosovskih opština nema uredbu o seksualnom uznemiravanju na radnom mestu. Uprkos činjenici da opštine imaju etički kodeks (etički kodeks se ne odnosi na seksualno uznemiravanje), KDI u kontinuitetu preporučuje opštinama da izrade Uredbu o seksualnom uznemiravanju.⁷ Stvaranjem ovakve politike, opštine će jasno odrediti unutrašnje mehanizme za prijavljivanje i odgovor na slučajeve seksualnog uznemiravanja na radnom mestu i time će doprineti stvaranju nediskriminacionog, pravičnog i sigurnog radnog okruženja.

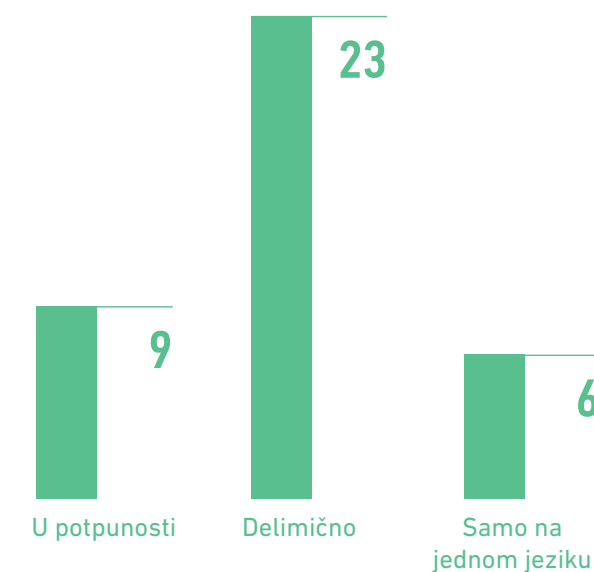
Adekvatno imenovanje javnih dokumenata na internet stranicama opština

Kada objavljuju javne dokumente na svojim internet stranicama, većina opština ne mari za to da se normativni akti, odluke i zvanični dokumenti uglavnom adekvatno i standardizovano imenuju. Shodno tome, ovo stvara i poteškoće i gubljenje vremena u pronalaženju traženih informacija. Prema Administrativnom uputstvu o transparentnosti u opštinama i na internet stranici javnih institucija dokumenti treba da budu adekvatno imenovani i standardizovani, te poznačeni u relevantnim poljima, kako bi se omogućio brz i lak pristup traženim informacijama.

Upotreba službenih jezika

Prema Zakonu o upotrebi jezika,⁸ svi zvanični dokumenti moraju biti dostupni na svim službenim jezicima opštine. Pored toga što nepoštovanje službenih jezika, predstavlja povredu Zakona o upotrebi službenih jezika, sprečava građane svih etničkih pripadnosti da pristupe javnim dokumentima i potrebnim informacijama o radu opštine. Zakon o upotrebi službenih jezika nije u potpunosti ispoštovan u većini kosovskih opština.

Da li su sva javna dokumenta dostupna na svim službenim jezicima?

⁷ Većina kosovskih opština priprema novi etički kodeks, ali to ne znači da će se deo seksualnog uznemiravanja baviti ovim etičkim kodeksom. Zbog toga se traži da opštine izrade poseban propis o seksualnom uznemiravanju.

⁸ Zakon o upotrebi jezika. Vidi: <https://gzk.rks-gov.net/ActDocumentDetail.aspx?ActID=2440> (Janar 2020)

INTERNET STRANICA OPŠTINE NA SLUŽBENIM JEZICIMA

U POTPUNOSTI	DELIMIČNO	SAMO NA JEDNOM JEZIKU
Gračanica	Dragaš	Zubin Potok
Štrpce	Vučitrn	Zvečan
Kamenica	Đakovica	Leposavić
Novo Brdo	Uroševac	Severna Mitrovica
Ranilug	Orahovac	Obilić
Klokot	Južna Mitrovica	Mališevo
	Priština	Dečani
	Suva Reka	Kačanik
	Gnjilane	Elez Han
	Glogovac	
	Istok	
	Lipljan	
	Štimlje	
	Podujevo	
	Parteš	
	Vitina	
	Kosovo Polje	
	Srbica	
	Prizren	
	Mamuša	
	Klina	
	Peć	
	Junik	

Samo **9 OPŠTINA** i prevashodno opštine sa srpskom većinom (**GRAČANICA, PRIŠTINA, PRIŠTINA, ŠTRPCE, LEPOSAVIĆ, SEVERNA MITROVICA, KAMENICA, NOVO BRDO, RANILUG I KLOKOT**) ima prevedene dokumente (odluke, uredbe, nacrt uredbi, pozivi, zapisnici) na svim službenim jezicima, **23 OPŠTINE** imaju delimično prevedena dokumenta, dok 6 opština nije prevelo dokumente na sve službene jezike.

Na osnovu komunikacije sa službenicima kancelarije za informisanje, ustanovljeno je da je problem sa neprevođenjem svih službenih dokumenata očigledan u većini kosovskih opština, jer se opštine suočavaju sa malim brojem administrativnog osoblja odgovornog za pitanja prevoda.

Štaviše, na osnovu praćenja internet stranica opština zaključeno **JE DA SU INTERNET** stranice samo **6 OPŠTINA** potpuno pristupačne na svim službenim jezicima, **23 OPŠTINE** su delimično pristupačne, a **9 OPŠTINA** ne omogućava pristup na svim službenim jezicima.

KDI je nevladina organizacija (NVO) posvećena podržavanju razvoja demokratije uključivanjem građana u osmišljavanje javnih politika i osnaživanje sektora civilnog društva u cilju većeg uticaja na transparentnost i odgovornost javnih institucija.

Za više informacija o KDI-u posetite stranicu www.kdi-kosova.org

Projekat je finansiran od strane:

British Embassy
Pristina